

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta (HE 71/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Ympäristövaliokunta (YmVM 5/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 5 §:n 2 momentti, 8—10 §, 72 d §:n 2 momentti, 76 §:n 3 momentti ja 85 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 2 momentti sekä 9 ja 10 § laissa 264/2017, 8 § laeissa 1110/1982 ja 1394/2009, 72 d §:n 2 momentti laissa 908/2013, 76 §:n 3 momentti laissa 1433/2001 ja 85 §:n 1 momentti laissa 917/2011, sekä

lisätään lakiin uusi 8 a ja 10 a §, seuraavasti:

5 §

Jos lunastuslupaa haetaan 8 a §:n 1 momentissa tarkoitettua yritystä varten ja jos lunastusluvan antamista ei vastusteta tai kysymys on yleisen ja yksityisen edun kannalta vähemmän tärkeäästä lunastuksesta, lunastuslupaa koskevan hakemuksen ratkaisee Maanmittauslaitos.
-----

8 §

Lupaviranomaisen on annettava lunastuslupahakemus tiedoksi lunastettavan kiinteän omaisuuden omistajille ja käyttöoikeuden haltijoille todisteellisena tiedoksiantona, jollei hakija näytä heidän kirjallisesti suostuneen lunastukseen. Mikäli hakemuskirjat ovat niin laajat taikka kuulta-

Eduskunnan vastaus EV 78/2022 vp

vien suuren lukumäärän vuoksi tai muutoin sellaiset, että niiden kaikkien lähettäminen kuultaville tuottaa kohtuuttomia vaikeuksia, tiedoksiantoon on liitettävä ilmoitus puuttuvista asiakirjoista sekä siitä, missä ja milloin ne ovat nähtävillä.

Kiinteistöjen yhteisen alueen ja yhteisen erityisen etuuden järjestäytymättömälle osakaskunnalle ja muille kuin 1 momentissa tarkoitetuille tahoille lunastuslupahakemus on annettava tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutuksesta on käytävä ilmi, sen lisäksi mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään, mitä muistutuksia tehtäessä ja mielipiteitä ilmaistaessa on noudatettava. Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä kunnassa, jonka alueelle hakemuksessa tarkoitettu hanke sijoittuu tai sen vaikutukset ulottuvat.

Lupaviranomaisen on varattava hakemuksen kohteena olevan kiinteän omaisuuden omistajille ja käyttöoikeuden haltijoille tilaisuus tehdä muistutus hakemuksesta määräajassa, jonka tulee olla vähintään 30 päivää ja joka saa olla enintään 60 päivää lupahakemuksen tiedoksisaannista. Muille tahoille on varattava tilaisuus ilmaista mielipiteensä hakemuksesta sanotussa määräajassa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kuulutuksen sisällöstä.

8 a §

Voimansiirtolinjaa, maakaasuverkostoa tai muuta näihin verrattavaa hanketta koskeva lunastuslupahakemus voidaan 8 §:n 1 momentin estämättä antaa tiedoksi lupahakemuksen kohteena olevan kiinteän omaisuuden omistajille ja käyttöoikeuden haltijoille julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä mainitun pykälän 2 momentissa säädetään, ja järjestämällä hankkeen sijaintipaikan kunnassa asianosaisten kuulemistilaisuus. Jos hakemuksessa tarkoitettu hanke koskee jonkin kunnan aluetta vain vähäiseltä osin, voidaan tällaisessa kunnassa kuuleminen järjestää toisessa kunnassa järjestettävässä kokouksessa.

Kuulemistilaisuuden järjestämisestä on ilmoitettava vähintään 14 vuorokautta ennen tilaisuutta yleistiedoksiantona. Tieto ilmoituksesta on lisäksi julkaistava kunnassa, jonka aluetta hakemus koskee. Kutsu kuulemistilaisuuteen on lisäksi lähetettävä tiedossa oleville lupahakemuksen kohteena olevan kiinteän omaisuuden omistajille ja käyttöoikeuden haltijoille tavallisena tiedoksiantona viimeistään 21 vuorokautta ennen tilaisuutta.

Kuulemistilaisuudessa on pidettävä pöytäkirjaa kuultavien lausumista. Lunastettavan kiinteän omaisuuden omistajat ja käyttöoikeuden haltijat voivat toimittaa lausumansa merkittäviksi pöytäkirjaan 30 vuorokauden kuluessa kuulemistilaisuuden päättymisestä.

9 §

Lupaviranomaisen on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen sille kunnalle, jonka alueelle hanke sijoittuu tai jonka alueella hankkeen vaikutukset ilmenevät. Jos hankkeella on seudullista merkitystä, on tilaisuus varattava myös maakunnan liitolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen myös, jos hankkeella on ympäristönsuojelun kannalta huomattava merkitys.

10 §

Lunastusluvassa on yksilöitävä lunastuksen kohde. Lunastuksen kohde voidaan kuitenkin vähemmän tärkeiltä osiltaan jättää lunastustoimituksessa määrättäväksi, jos lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasuverkoston tai muun näihin verrattavan hankkeen rakentamista varten ja lunastuksen kohteen yleispiirteistä osoittamista voidaan pitää lunastuslupaa annettaessa riittäväinä.

Eduskunnan vastaus EV 78/2022 vp

Lunastuslupa-asiaa koskevassa päätöksessä on selostettava hakemuksen tarkoitus tai liitettävä hakemus tarpeellisilta osin päätökseen. Jos lunastuslupahakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua hanketta, päätökseen on sisällytettävä yhteysviranomaisen tekemä perusteltu päätelmä, tiedot yleisön osallistumisesta ja yhteenveto mainitun lain 20 ja 29 §:n mukaisten kuulemisten tuloksista. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten lunastuslupahakemuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet, yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä ja mahdolliset ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 29 §:ssä tarkoitetut, valtioiden rajat ylittäviin vaikutuksiin liittyvät kansainvälistä kuulemista koskevat asiakirjat on otettu huomioon.

10 a §

Päätös lunastuslupa-asiaassa on annettava todisteellisesti tiedoksi hakijalle sekä hakemuksen kohteena olevan kiinteän omaisuuden omistajille sekä käyttöoikeuden haltijoille. Edellä 9 §:ssä tarkoitetuille tahoille päätös annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona. Kiinteistöjen yhteisen alueen ja yhteisen erityisen etuuden järjestäytymättömälle osakaskunnalle sekä muille tahoille päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Edellä 8 a §:ssä tarkoitettu voimansiirtolinjaa, maakaasuverkostoa tai muuta näihin verrattavaa hanketta koskeva päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella. Päätöksen antamisesta on lisäksi lähetettävä tieto lunastettavan kiinteän omaisuuden omistajille ja käyttöoikeuden haltijoille sekä 9 §:ssä tarkoitetuille tahoille.

Lunastusluvan myöntäneen viranomaisen on ilmoitettava viipymättä lunastuslupaa koskevista päätöksistä Maanmittauslaitokselle.

72 d §

Maanmittauslaitoksen on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä varattava niille, joiden oikeutta asia koskee, tilaisuus antaa määräajassa lausuntonsa hakemuksesta. Tähän kuulemiseen sovelletaan, mitä 8, 8 a ja 9 §:ssä säädetään. Päätöksestä, jolla käyttötarkoitusta on muutettu, Maanmittauslaitoksen on viipymättä annettava tieto 10 a §:ssä säädettyssä järjestyksessä hakijan lisäksi asianomaisille alueen omistajille ja oikeudenhaltijoille.

76 §

Jos harkitaan syytä siihen olevan, ennen luvan myöntämistä on noudatettava 8, 8 a ja 9 §:n säännöksiä.

85 §

Tutkimusluvan myöntämisestä on annettava asianomaisille tieto noudattaen 84 §:n 2 momentin säännöksiä. Kappale päätöksestä on lisäksi toimitettava sille, joka on tätä pyytänyt. Tutkimuksesta on vähintään seitsemän päivää ennen sen aloittamista annettava tavallisena tiedoksiantona tieto niille kiinteän omaisuuden omistajille ja käyttöoikeuden haltijoille, joiden osoite tiedetään, ja muille yleistiedoksiantona.

Eduskunnan vastaus EV 78/2022 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa hallintoviranomaisessa vireillä olevaan tutkimuslupa-asiaan, lunastuslupa-asiaan ja käyttötarkoituksen muuttamista koskevaan asiaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos muutoksenhakutuomioistuin kumoaa päätöksen, johon on sovellettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan tämän lain säännösten mukaisesti.

Helsingissä 17.6.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri